

Ø-undersøgelsen. Bestyrelsens beretning 2024.

For et år siden, da der skulle skrives til DOF-Fyns beretning for 2023, var bearbejdningen af det store materiale fra ø-undersøgelsens toårige forløb endnu ikke afsluttet. Det blev det i løbet af foråret 2023. De mange data, udbredelseskort, fotos og tekst blev samlet til den lovede bog: *Kystfuglene omkring Fyn. Ynglefugle på 108 øer og 24 kystlokaliteter.*

Lanceringen foregik ved et meget velbesøgt arrangement på Johs. Larsen Museet i Kerteminde. Ikke et tilfældigt valgt sted, da Kerteminde netop var udgangspunkt for Achton Friis' og Johs. Larsens store ø-rundrejse i 1921, altså godt 100 år tidligere. Midt i mellem lå DOF-Fyns store ø-undersøgelse fra 1974-76, som snarere var det perfekte sammenligningsgrundlag og som gjorde, at kystfuglebestanden udvikling over det seneste halve århundrede kunne følges. Bogen blev stedet, hvor denne udvikling blev beskrevet i detaljer.

Desværre afslørede tallene i de to fynske ø-undersøgelser større tilbagegang for en lang række kystfuglearter, hvor især terner, de mindre måger og vadefuglene har betalt prisen for stadig ringere forhold. For de 10 hyppigste arter, er der sket en tilbagegang på 54 %. Bogens oplysninger er således fuglenes kedelige bidrag til historien om, at kyst- og havmiljø gennem årene er blevet forringet. Vores tal for bestandsnedgangen for de mange kystfugle lægger sig i slipstrømmen på de seneste årtiers mange oplysninger om øget iltsvind, om ålegræssets forsvinden, om manglende fiske- og bunddyrsforekomster samt om en halvering af marsvinebestanden. Vi dokumenterer således, at det også ser skidt ud for de ynglende kystfugle. Vi har sat tal på de mange arter og skabt et differentieret billede af, at forholdene langs kysterne og fødegrundlaget i havet er nødlidende. Hertil kommer, at kystfuglene samtidig er truet af en øget aktivitet i det friluftsliv, der udfolder sig langs kysterne, til havs og især på det lave kystnære vand.

Materialet med mange nye og overraskende resultater har på DOF-Fyns hjemmeside været præsenteret i flere nyhedsartikler, senest i november under den sigende overskrift: *Ø-undersøgelsen, og hvad der kom ud af den.* Vi har desuden i efteråret haft en Aktuelt-artikel i DOFT, DOF's videnskabelige tidsskrift: *Ny optælling af fuglene på de fynske småøer.*

Bogen kom ud lige før sommerferien og led nok i den første tid af sommerferieglemsel, men vi har som forfattere i sensommer og efterår været en del rundt på Fyn og præsenteret materialet. FX i Naturstyrelsen overfor ø-reservaternes opsynsmænd, i flere kommuners Grønne Råd og i DN's samråd for Fyn, ligesom vi har stillet op, når pressen kaldte. I marts skal vi snakke kystfuglebeskyttelse i Svendborg Kajakklub.

Bogen med dens resultater er på vej til at nå bredt ud og vi håber, at materialet fremover vil indgå i arbejdet for fuglenes ve og vel. Det har vi fået mange positive reaktioner på.

Leif Bisschop-Larsen og Niels Andersen